

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Кафедра Földtudományi és Turizmus Tanszék

“ЗАТВЕРДЖУЮ” / JÓVÁHAGYOM

Проректор з навчальної роботи

Tanulmányi rektorhelyettes

“ ” 20

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
TANTÁRGYI PROGRAM

A földtudományi kutatások alapjai

(назва навчальної дисципліни / a tantárgy neve)

напря́м підготовки, спеціальність / szak, szakirány

0401. Természettudományi képzési szakirány

6.040104. Földrajz

(шифр і назва / a szak/szakirány kódja és neve)

спеціалізація/szagosodás

(назва спеціалізації / szagosodás neve)

2015 рік/év

Робоча програма з **основ наукових досліджень в географії** для студентів галузі знань 0401. Природничі науки, напряму підготовки 6.040104. Географія.
„___” _____, 20__ року.

Tantárgyi program a **földtudományi kutatások alapjai** c. tárgyból
(назва навчальної дисципліни)
a **földrajz** szakos hallgatók számára. „___” _____, 20__ року.

Розробники / Kidolgozók: Molnár József, PhD, CSc, tanszékvezető.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання / szerzők neve, beosztása, tudományos címe, fokozata)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) географії та туризму.
A tantárgyi programot elfogadta a tanszékértekezlet (tantárgyi bizottság) _____

Протокол від / Jegyzőkönyv dátuma 31 серпня 2015 року № 7 száma.

Завідувач кафедри / Tanszékvezető

_____ (Молнар Й. Й.)
(підпис/aláírás) (прізвище та ініціали/család- és tónév)

Дата/Dátum: 31 серпня 2015 р.

1. Опис навчальної дисципліни / A tantárgy leírása

Найменування показників A jellemzők megnevezése	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень Szakirány, szak, képzettségi szint	Характеристика навчальної дисципліни A tárgy jellemzői	
		денна форма навчання nappali tagozat	заочна форма навчання levelező tagozat
Кількість кредитів Kreditértéke – 2	Галузь знань Képzési ág 0401. Természettudományok (шифр і назва / kód, név)	Дисципліна за вибором Választható	
	Напрямок підготовки Szakirány 6.040104. Földrajz (шифр і назва / kód, név)		
Модуль Modulok száma – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Szak (szakosodás)	Рік підготовки / Képzési évek:	
Змістових модулів Tartalmi modulok – 2		2-й / 2-ik	2-й / 2-ik
Індивідуальне науково-дослідне завдання / Egyéni tudományos-kutatói feladat: <small>(назва / megnevezve)</small>		Семестр/Félév	
Загальна кількість годин: Összóraszám: 60		3-й / 3-ik	3-й / 3-ik
Тижневих годин для денної форми навчання: – аудиторних: – самостійної роботи студента. A nappali tagozatos hallgató heti óraszám: – kontaktóra: 2 – önálló munka: 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Képzési szint: BSc	Лекції / Előadások	
		20 год./óra	4 год./óra
		Практичні, семінарські/ Gyakorlati, szeminárium	
		10 год./óra	0 год./óra
		Лабораторні/Laboratóriumi	
		0 год./óra	0 год./óra
		Самостійна робота/Önálló munka	
18 год./óra	44 год./óra		
Індивідуальні завдання: Egyéni feladat: 12 год./óra.			
Вид контролю: Az ellenőrzés formája: Minősített beszámoló			

Примітка / Megjegyzés:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

A kontaktórák és az önálló/egyéni feladatra szánt órák egymáshoz viszonyított aránya:

для денної форми навчання / a nappali tagozatosok számára – 1/1

для заочної форми навчання / a levelező tagozatosok számára – 1/15

2. Мета та завдання навчальної дисципліни / A tárgy célja és feladatai

Мета / Cél:

Megismertetni a hallgatókat a tudományos kutatás általános és specifikus földrajzi sajátosságaival, áttekinteni a földtudományok fő vizsgálati módszereit, kifejleszteni az alkalmazásukkal kapcsolatos készségeket, bemutatni a kutatás fő szakaszait, ráirányítani a figyelmet azok sorrendiségére.

Завдання / Feladatok:

– Módszertani: megismertetni a hallgatókat a tudományos kutatómunka általános elméleti alapjaival és specifikus földtudományi módszertani sajátosságaival.

– Ismereti: általános képet adni a földtudományi kutatások sajátosságairól, azok komplex jellegéről; áttekinteni az évfolyammunkák és szakdolgozatok elkészítésével kapcsolatos alapvető követelményeket; bemutatni a terepi földtudományi kutatások, valamint az adatok statisztikai feldolgozásának a módszertanát; kialakítani a földrajztanítás módszertani vizsgálatával kapcsolatos elképzeléseket.

– Gyakorlati: az évfolyammunkák és szakdolgozatok szakszerű elkészítésének az elsajátítása, a terepi földtudományi kutatások folytatása, a statisztikai módszerekkel való adatfeldolgozás, az eredmények grafikus és térképi megjelenítése készségeinek a megszerzése.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен / A tárgy teljesítése révén a hallgatónak

знати / tudnia kell: a földrajzi kutatások sajátosságait, komplex jellegüket; a földrajzoktatás módszertani vizsgálatának specifikumait; az évfolyammunkák és szakdolgozatok elkészítésére vonatkozó követelményeket; a terepi földtudományi vizsgálatok, valamint a statisztikai adatfeldolgozás módszertanát;

вміти / képesnek kell lennie: a megfelelő szinten elkészíteni az évfolyammunkát, illetve szakdolgozatot; terepi földtudományi vizsgálatokat folytatni; adatbázisokat feldolgozni statisztikai elemzések alkalmazásával; az eredményeket grafikusán ábrázolni; az eredmények térképi ábrázolására.

3. Програма навчальної дисципліни / A tárgy programja

Змістовий модуль 1. / 1. tartalmi modul. Az évfolyammunka és szakdolgozat elkészítése

Тема 1. / 1. téma: A témaválasztás

Тема 2. / 2. téma: A munka elkészítésének a fő fázisai

Тема 3. / 3. téma: Az évfolyammunka, illetve szakdolgozat fő részei

Змістовий модуль 2. / 2. tartalmi modul. A földtudományi kutatások alapjai

Тема 4. / 4. téma: A kutatások előkészítő szakasza

Тема 5. / 5. téma: Az információforrások feldolgozása

Тема 6. / 6. téma: Terepi földtudományi vizsgálatok

Тема 7. / 7. téma: Statisztikai elemzések

Тема 8. / 8. téma: Az eredmények grafikus megjelenítése

Тема 9. / 9. téma: A kutatások záró szakasza

Тема 10. / 10. téma: A földrajztanítás módszertani vizsgálata

4. Структура навчальної дисципліни / A tárgy struktúrája

Назви змістових модулів і тем A tartalmi modulok címe és témája	Кількість годин / Óraszám											
	денна форма / nappali						заочна форма / levelező					
	Усього összesen	у тому числі/ebből					Усього összesen	у тому числі/ebből				
		л/ea	п/gy	лаб/ lab	інд/ egy	с.р./ ö.m.		л/ea	п/gy	лаб/ lab	інд/ egy	с.р./ ö.m.
1	2	3	4	5	6	7	8	3	4	5	6	7
Модуль 1 / 1. Modul												
Змістовий модуль (Назва) 1. / 1. tartalmi modul. Az évfolyammunka és szakdolgozat elkészítése												
Тема 1. / 1. téma: A témaválasztás	2	1				1	2					2
Тема 2. / 2. téma: A munka elkészítésének a fő fázisai	4	1				3	4	1				3
Тема 3. / 3. téma: Az évfolyammunka, illetve szakdolgozat fő részei	14	4	2		4	4	14	1			4	9
Разом за змістовим модулем 1 Összesen az 1. tartalmi modulban	20	6	2		4	8	20	2			4	14
Модуль 2 / 2. Modul												
Змістовий модуль (Назва) 2. / 2. tartalmi modul. A földtudományi kutatások alapjai												
Тема 4. / 4. téma: A kutatások előkészítő szakasza	3	1			2		3					3
Тема 5. / 5. téma: Az információforrások feldolgozása	2	1				1	2					2
Тема 6. / 6. téma: Terepi földtudományi vizsgálatok	4	2				2	4	1				3
Тема 7. / 7. téma: Statisztikai elemzések	12	4	4		2	2	12	1			2	9
Тема 8. / 8. téma: Az eredmények grafikus megjelenítése	10	2	2		2	4	10				2	8
Тема 9. / 9. téma: A kutatások záró szakasza	1	1					1					1
Тема 10. / 10. téma: A földrajztanítás módszertani vizsgálata	2	1				1	2					2
A gyakorlati munkák védeése	4		2		2		4				2	2
TKP / MZD	2	2					2				2	
Разом за змістовим модулем 2 Összesen az 2. tartalmi modulban	40	14	8		8	10	40	2			8	30
Усього годин / Összesen	60	20	10		12	18	60	4			12	44

5. Теми семінарських занять / A szemináriumi foglalkozások témája

№	Назва теми / A téma címe	Кількість Годин Óraszám
1.		
2.		
...		

6. Теми практичних занять / A gyakorlati órák témája

№	Назва теми / A téma címe	Кількість Годин Óraszám
1	Hivatkozások az évfolyammunkákban	1
2	A vizsgált objektum általános földrajzi jellemzése	1
3	Adatsorok statisztikai elemzése	1
4	Korrelációs és regressziós elemzés	1
5	Clusterelemzés	1
6	Kérdőíves felmérés megszervezése és adatainak feldolgozása	1
7	A térképi ábrázolás módszerei	2
8	A gyakorlati munkák védelme	2
...		

7. Теми лабораторних занять / A laboratóriumi munkák témája

№	Назва теми / A téma címe	Кількість Годин Óraszám
1		
2		
...		

8. Самостійна робота / Önálló munka

№	Назва теми / A téma címe	Кількість Годин Óraszám
1	A témaválasztás	1
2	A munka elkészítésének a fő fázisai	3
3	Az évfolyammunka, illetve szakdolgozat fő részei	4
4	Az információforrások feldolgozása	1
5	Terepi földtudományi vizsgálatok	2
6	Statisztikai elemzések	2
7	Az eredmények grafikus megjelenítése	4
8	A földrajztanítás módszertani vizsgálata	1

...		
-----	--	--

9. Індивідуальні завдання / Egyéni feladatok

№ з/п	Назва теми / A téma címe	Кількість Годин Óraszám
1	Az évfolyammunka, illetve szakdolgozat fő részei	4
2	A kutatások előkészítő szakasza	2
3	Statisztikai elemzések	2
4	Az eredmények grafikus megjelenítése	2
5	A gyakorlati munkák védeése	2

10. Методи навчання / A tanulás módszerei

Előadások, gyakorlati foglalkozások, egyéni feladatok és önálló munka.

11. Методи контролю / Az ellenőrzés formái

- Modulzáró dolgozat (MZD) az előadások anyagából;
- a gyakorlati munkák védeése;
- referátum az egyéni feladatok és önálló munka anyagából.

Шкала оцінювання: національна та ECTS A nemzetközi és nemzeti osztályozás skálája

Сума балів за всі види навчальної діяльності Az összpontszám az összes tanulmányi teljesítmény alapján	Оцінка ECTS Osztályzat az ECTS szerint	Оцінка за національною шкалою Osztályzat a nemzeti skála alapján	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики vizsga, évfolyammunka, gyakorlat	для заліку beszámoló
90-100	A	відмінно / jeles	зараховано megfelelt
82-89	B	добре / jó	
74-81	C		
64-73	D	задовільно / elégséges	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання nem felelt meg, a

			pótbeszámoló lehetőségével
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével

12. Методичне забезпечення / Módszertani ellátottság

Шматко́вп, шматко́впес киветі́т, атласзк, интернетес фрррсск.

13. Рекомендована література / Ajánlott szakirodalom

Базова / Alapművek

1. П'ятницька-Позднякова І. С.: Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003.
2. Barkáts J.: Az évfolyam- és diplomamunka szerkezete, kivitelezése és védeése. Főiskolai dolgozatszabvány. KMF. Beregszász, 2008.
3. Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. А.: Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Київ. нац. торг.-ек. ун-т, 2001.

Допоміжна / Kiegészítő olvasmányok

1. Keveiné Bárány I., Farsang A.: Terep- és laborvizsgálati módszerek a természeti földrajzban. JATEPress. Szeged, 1996.
2. Dr. Abonyiné Dr. Palotás J.: Általános statisztika alkalmazása a társadalmi-gazdasági földrajzban. JATEPress. Szeged, 1999.
3. Majoros P.: Kutatásmódszertan, avagy: hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1997.
4. Eco, U.: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Gondolat. Budapest, 1991.
5. Kecső I.: A kutatási folyamat az ismeretlentől a hasznosításig. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1980.
6. Majoros P.: Kutatásmódszertan. Külkereskedelmi Főiskola. Budapest, 1994.
7. Z. Karvalics L., Zsoldos A., Demmler W.: Tanulás, kutatás, írás egyetemi szinten (Egységes prozemináriumi háttéranyag). Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem. Budapest, 1989.
8. Péczely Gy.: Éghajlattan. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1979, utánnymás 1996.
9. Steiner F.: A geostatisztika alapjai. Tankönyvkiadó. Budapest, 1990.
10. Dévényi D., Gulyás O.: Matematikai statisztikai módszerek a meteorológiában. Tankönyvkiadó. Budapest, 1988.
11. Vuics T. (szerk.): A társadalomföldrajz számítási és ábrázolási módszerei (feladatgyűjtemény). Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1997.

12. Unger J., Horváth J. (szerk.): Földtudományi és földrajzi számítási feladatok. JATEPress. Szeged, 2006.
13. Móricz F., Abonyi Gy.: Matematikai módszerek a földrajzban. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1994.
14. Ralph, B.: How to write a research paper? Pergamon Press. Oxford, 1989.
15. Міллер, Г., П.: Ландшафтні дослідження шкідливих стихійних процесів в Українських Карпатах. У кн.: Географічні ландшафти України. Наукова думка. Київ, 1966.
16. Миллер, Г., П., Петлин, В., Н.: Исследование динамики и развития ПТК полустационарными и экспедиционными методами. Изд-во Львовского ун-та. Львов, 1985.
17. Ágoston, Nagy, Orosz: Mérések módszerei a pedagógiában. Tankönyvkiadó. Budapest, 1979.

14. Információs források / Informatikai eszközök

1. http://www.nationmaster.com/graph/peo_pop-people-population
2. <http://www.un.org/esa/population>
3. <http://www.ncdc.noaa.gov/cdo-web>

15. Kérdésor (vizsgára vagy beszámolóra) / Перелік питань на екзамен (залік)

- a témaválasztás;
- az évfolyammunka elkészítésének ütemterve;
- a szakirodalmi adatgyűjtés;
- az évfolyammunka szerkezete;
- az évfolyammunka bevezetése;
- az évfolyammunka érdemi része;
- az évfolyammunka összefoglalása;
- az ukrán nyelvű rezümé;
- ábrák és táblázatok az évfolyammunkában;
- hivatkozás és a felhasznált irodalom jegyzéke;
- adatbázisok a földtudományi kutatásokban;
- mintavételezés a földtudományi kutatásokban;
- a kartográfiai adatgyűjtés módszerei;
- terepi megfigyelések a földtudományi kutatásokban;
- adatközlők a földtudományi kutatásokban;
- távérzékelés a földtudományi kutatásokban;
- laboratóriumi elemzések a földtudományi kutatásokban;
- kísérletek a földtudományi kutatásokban;
- diagramtípusok;
- a statisztika alapfogalmai, az adatok típusai;

- leíró alapstatisztikák;
- hisztogram szerkesztése;
- alapvető eloszlástípusok;
- korrelációs számítás;
- a regressziós egyenes;
- osztályozás, clusterelemzés;
- az interpoláció;
- a kutatási eredmények közzététele;
- a földrajztanítás módszertani vizsgálata.

16. Mintateszt / Зразок тесту

Példadolgozatok a földtudományi kutatások alapjaiból

1. modulzáró dolgozat

1. Az évfolyammunka elkészítésének ütemterve. (5 pont)
2. Az ukrán nyelvű rezümé. (5 pont)

2. modulzáró dolgozat

1. Az alapvető eloszlástípusok. (5 pont)
2. A térképi ábrázolás módszerei. (5 pont)
3. Az alábbi kérdésekre rövid, egy-két mondatos válaszokat várunk!
 1. Soroljon néhány példát a földtudományi kutatásokban alkalmazható kísérletekre!
 2. Mi a reprezentatív minta?
 3. Mit nevezünk hisztogramnak?
 4. Sorolja fel az adatok típusait!
 5. Mit tud az $y = ax + b$ képletről?
 6. Mit értünk interpoláció alatt?
 7. Mi a clusterelemzés fő előnye más csoportosításokkal szemben?
 8. Mit jelent, ha a korrelációs együttható -1-gyel egyenlő?
 9. Mi az adatmátrix?
 10. Soroljon fel néhány, a távérzékelés kategóriájába tartozó módszert! (10×2 pont)